

---

# Så gör du vid besked om uppsägning

---

- Frågor och svar om varsel och uppsägning **4**
- Omställningsförsäkringen – din hjälp på vägen **9**
- Försäkring om avgångsbidrag – AGB **13**
- Så fungerar a-kassa och arbetsförmedling **14**
- Så får du rätt ersättning från a-kassan **16**
- Försäkrad genom ditt medlemskap **19**
- Begär övergångsbevis om du byter arbete **21**
- Vad betyder alla ord? **22**

Foto: Johan Eklund

# Varslad



**Att bli varslad om uppsägning** är något som drabbar många av oss någon gång i livet. Det är ett tungt besked som ofta följs av oro och rädsla inför framtiden. Arbetslöshet är ett ont som drabbar landet, regionen, kommunen, orten och familjen.

IF Metalls uppgift som facklig organisation är att så långt som möjligt skydda medlemmarna från arbetslöshetens verkningar. Samtidigt ska vi skapa förutsättningar för att ytterligare stärka medlemmarnas yrkeskunskaper och förmåga att snabbt komma tillbaka i arbete.

Vi ska på bästa sätt svara upp mot medlemmarnas bild av en stark, trygg och handlingskraftig fackförening. Vi ska ta till vara medlemmarnas intressen och värna deras rättigheter. Allt för att medlemmarna ska känna sig trygga, i arbetslivet och i samhället.

IF Metall har länge påtalat behovet av riktade insatser till arbetslösa industriarbetare och vi har en mängd konkreta förslag på åtgärder som regelbundet diskuteras med arbetsgivare och regering.

I den här broschyren kan du läsa mer om vilken hjälp som finns att få för dig som får besked om uppsägning och vad IF Metall gör.

**Har du ytterligare frågor** – vänd dig i första hand till din klubb eller fackliga företrädare, i andra hand till avdelningen. Adressen till avdelningen hittar du på [www.ifmetall.se](http://www.ifmetall.se).

---

# Frågor och svar om varsel och uppsägning

---

Nedanstående svar gäller i normalfallet, lokala uppgörelser kan förekomma. Ta därför alltid kontakt med din lokala fackliga organisation för besked.

### Vad innebär ett varsel?

Varsel innebär att en arbetsgivare i förväg meddelar arbetsförmedlingen att företaget tänker vidta en viss åtgärd, exempelvis säga upp personal på grund av arbetsbrist. Den fackliga organisationen ska alltid få en kopia.

### Vad händer när ett varsel lagts?

Arbetsgivaren ska begära MBL-förhandling och redovisa bakgrund och orsaker till arbetsbristen – hur stor arbetsbristen är i antal anställda, hur organisationen ska se ut framöver, vilka befattningar som ska finnas och vilka kvalifikationer som krävs för att bemanna dem. Klubben ska då ta ställning till om arbetsbristens omfattning och kvalifikationskraven är skäligen i förhållande till det arbete som ska utföras efter förändringen.

### Vilken är företagets skyldighet vid en uppsägning?

En uppsägning ska alltid vara skriftlig och överlämnas till dig personligen eller skickas i rekommenderat brev. Företaget är skyldigt att informera om uppsägningstider och från vilket datum anställningen upphör.

### Vilken uppsägningstid har jag?

Det beror på vilken anställningsform du har och vad som står i anställningsavtalet. Vid tillsvidareanställning är uppsägningstiden normalt minst en månad.

### **Måste jag stanna kvar under uppsägningstiden?**

Du är skyldig att vara kvar och arbeta under din uppsägningstid om inte annat överenskommits.

### **Vad händer med inestående semester, tid i kompbank med mera?**

Semesterledighet får inte förläggas till uppsägningstid utan den anställdes medgivande. Sparade semesterdagar ska betalas ut efter avslutad anställning. Intjänad kompensationsledighet/arbetsstidsförkortning betalas alltid ut vid anställningstidens slut.

### **Vad innebär företräde till återanställning?**

Om du har varit anställd i sammanlagt mer än tolv månader under de senaste tre åren hos samma arbetsgivare och blir uppsagd på grund av arbetsbrist, har du företräde till återanställning. Det innebär att om det uppstår behov av arbetskraft har du förtur. Detta gäller under uppsägningstiden och därefter inom nio månader efter att din anställning upphört. Det gäller samtliga anställningsformer. Du ska vid uppsägningen göra anspråk på företrädesrätten. Arbetsgivaren ska därefter bekräfta att du gjort detta.

### **Kollektivavtalad förstärkt företrädesrätt (KFF)**

Tillsvidareanställda med företrädesrätt har också rätt till kollektivavtalad förstärkt företrädesrätt.

### **Vad är turordningslista?**

Den som är sist anställd blir uppsagd först. Vid lika anställningstid blir den som är yngre uppsagd före den som är äldre. Även om du har lång anställningstid kan du bli uppsagd om du inte har tillräckliga kvalifikationer för de arbetsuppgifter som återstår.

### Vad är avtalsturlista?

Arbetsgivare och klubb kan gemensamt komma överens om en avtalsturlista som innebär avvikelser från turordningen. Förutom detta kan arbetsgivare med sammanlagt högst tio anställda undanta två personer från turordningen.

### Kan jag ta ledigt för att söka jobb under uppsägningstiden?

Ja, under uppsägningstiden har du rätt till ledighet med lön för att besöka arbetsförmedlingen eller på annat sätt söka arbete. Du måste ansöka om ledigheten.

### Vad gäller för mig som är föräldraledig?

För en arbetstagare som är föräldraledig börjar uppsägningstiden att löpa när föräldraledigheten upphör.

### Ska jag begära några papper från arbetsgivaren?

Ja, ett korrekt ifyllt arbetsgivarintyg och referenser. Blanketten Arbetsgivarintyg finns att ladda ned från [www.ifmetall.se](http://www.ifmetall.se), under A-kassan.

### När ska jag gå till arbetsförmedlingen?

Anmäl dig på arbetsförmedlingen din första arbetslösa dag. Läs mer på sidan 14.

### Ska jag betala in fackavgiften själv?

Får du a-kasseersättning dras avgiften på den. Är du inte berättigad till a-kasseersättning får du en inbetalningsavi hem.





Den som blivit uppsagd kan få hjälp med att söka nytt arbete genom omställningsförsäkringen

## Omställningsförsäkringen – din hjälp på vägen

Fackförbunden har förhandlat fram en omställningsförsäkring för sina medlemmar. Den består av två delar:

1. Omställningsstödet ger ekonomiskt stöd till åtgärder som hjälper den uppsagda att söka ett nytt arbete.
2. Försäkring om avgångsbidrag, AGB, ger kontant ersättning till den som blivit uppsagd på grund av arbetsbrist.

Företag med kollektivavtal omfattas av omställningsförsäkringen, det vill säga både AGB och omställningsstöd.

### Omställningsstöd

Omställningsstödet kan bestå av kartläggning av de uppsagdas förutsättningar, vägledning, handlingsplan, genomgång av möjligheterna på arbetsmarknaden samt träning i personlig marknadsföring och i att söka jobb.

Behåll Jobben  
i Säffle  
Rädda

Glesbygden



Det lokala facket och arbetsgivaren kommer överens om vilken leverantör som ska utföra omställningsprogrammet. För att få en bild av de olika leverantörerna kan det vara bra att bjuda in några leverantörer som får presentera vad de vill göra för de uppsagda.

Det är också viktigt att klubben, eller den lokala fackliga organisationen, redan från början har kontakt med arbetsförmedlingen. Har du frågor kontakta din fackliga organisation.



För mer information: [www.tsl.se](http://www.tsl.se)



Den som fyllt 40 år kan ha rätt till avgångsbidrag i avtalsförsäkringen, AGB

## Försäkring om avgångsbidrag – AGB

Du kan ha rätt till AGB om du blir uppsagd på grund av arbetsbrist från en tillsvidareanställning och förändringen innebär en varaktig minskning av personal.

Du ska ha fyllt 40 år och varit anställd minst 50 månader under en femårsperiod i ett eller flera företag som tecknat AGB-försäkring. Femårsperioden räknas utifrån den dag då anställningen upphörde. Den försäkrade har rätt till ersättning längst till och med månaden innan han eller hon fyller 65 år.

Glöm inte att göra en anmälan om AGB. Behöver du hjälp, vänd dig till klubb eller facklig företrädare.

AGB-ersättningen, som är ett engångsbelopp som bestäms utifrån din ålder och arbetstid, betalas ut när anställningen upphör. Beloppet är skattepliktigt.

Anmäl dig på arbetsförmedlingen din första arbetslösa dag. Det är endast för de dagar du är anmäld på arbetsförmedlingen som du kan få ersättning från a-kassan.

## Så fungerar a-kassa och arbetsförmedling

Arbetslöshetskassan utreder och beslutar om din ersättningsrätt samt betalar ut eventuell arbetslöshetsersättning. IF Metalls arbetslöshetskassa besvarar frågor som gäller din egen arbetslöshetsersättning.

Arbetsförmedlingen ska ge en allmän information om villkoren och kontrollera att den som söker arbete uppfyller grundvillkoren för att få arbetslöshetsersättning. Det handlar om att söka arbete aktivt och att acceptera erbjudanden om lämpligt arbete eller arbetsmarknadspolitiska program.

Arbetsförmedlingen är skyldig att underrätta arbetslöshetskassan om förhållanden som kan påverka ersättningsrätten.

Läs mer på sidorna 16 och 17.

## Föräldraledig eller sjukskriven

Föräldraledighet, styrkt sjukdom och vissa studier är så kallad överhoppningsbar tid. Om du är/har varit föräldraledig eller sjukskriven med ersättning från Försäkringskassan måste ärendet avslutas innan ersättning från a-kassan betalas ut. Intyg från Försäkringskassan om eventuell utbetald ersättning under det senaste året i arbete ska skickas med till a-kassan.

Läs mer i broschyren Bra att veta om arbetslöshetsförsäkringen. Du hittar den på [www.ifmetall.se](http://www.ifmetall.se), under A-kassan.

## Nytt! Internetkassan på mobilen

IF Metalls a-kassa erbjuder möjligheten att använda en mobilanpassad version av internetkassan.

Den innehåller funktioner som gör det möjligt att fylla i och skicka kassakort, hålla reda på antalet ersättningsdagar och se kommande utbetalningar elektroniskt direkt via mobiltelefonen.

Användarnamn och lösenord är desamma som du har sedan tidigare. Är du inte användare av internetkassan ännu, kan du enkelt bli det genom att fylla i en blankett på a-kassans hemsida. Där hittar du också information om hur du laddar ned och sparar den mobila versionen på din telefon.



# Så får du rätt ersättning från a-kassan

## Om det är första gången du är arbetslös

Om du inte haft ersättning från a-kassan förut eller om du haft ersättning förut men arbetat i mer än ett år gäller följande:

**1 Anmäl dig på Arbetsförmedlingen din första arbetslösa dag.** Det är endast för de dagar du är anmäld på Arbetsförmedlingen som du kan få ersättning från a-kassan.

Även om du slutat din anställning på egen begäran ska du anmäla dig på Arbetsförmedlingen första arbetslösa dagen.

**2 Skicka in dina intyg till a-kassan** (IF Metalls arbetslöshetskassa, FE 67, 930 88 Arjeplog). Beroende på vad du gjort före arbetslösheten ska olika blanketter skickas in till a-kassan - se rutorna bredvid.

I vilket fall som helst ska blanketten **"Anmälan om arbetslöshet"** som du får på Arbetsförmedlingen, eller skriver ut från [www.ifmetall.se](http://www.ifmetall.se), skickas in till a-kassan.

## Om du skulle bli arbetslös igen

Om du haft uppehåll i ersättningen från a-kassan och nu åter är arbetslös behöver du inte skicka in intyg du redan skickat in en gång. I stället behöver vi få in intyg på vad du gjort sedan du hade ersättning från a-kassan senast och blanketten **"Anmälan om arbetslöshet"**.

**1 Anmäl dig på Arbetsförmedlingen din första arbetslösa dag.** Du kan bara få ersättning från a-kassan för den tid du är anmäld på den offentliga Arbetsförmedlingen.

**2 Samtliga intyg ska sändas till: IF Metalls arbetslöshetskassa, FE 67, 930 88 Arjeplog.**

Internetkassan hittar du på [www.ifmetall.se](http://www.ifmetall.se), under A-kassan



# a-kassan

## Innan jag blev arbetslös...

### ... ARBETADE JAG

Om du arbetat före arbetslösheten ska du skicka in blanketten "Arbetsgivarintyg". Arbetsgivarintyget ska avse de tolv senast arbetade månaderna före arbetslösheten. All arbetad tid, övertid och frånvaro måste fyllas i på intyget. **Arbetsgivarintyget måste skickas in i original.** Om du haft flera anställningar ska ett intyg per anställning utfärdas.

### ... STUDERADE JAG

Om du studerat före arbetslösheten och studierna är avslutade ska blanketten "Studieintyg" fyllas i av dig. Bifoga kursintyg från skolan.

### ... HADE JAG ERSÄTTNING FRÅN FÖRSÄKRINGSKASSAN

Om du haft ersättning från Försäkringskassan måste du avsluta ditt ärende där innan vi kan betala ut ersättning från a-kassan. Bifoga intyg om eventuell ersättning under det senaste året i arbete.

### ... I ÖVRIGA FALL

Ta kontakt med din handläggare för rådgivning.

# 3

Några dagar efter ditt besök på Arbetsförmedlingen får du de **två första kassakorten hemskickade till dig.**

Detta gäller också när du blir arbetslös första gången. På kassakorten står det förtryckt vilka veckor det gäller.

**Du ska skicka det första kortet till IF Metalls arbetslöshetskassa i Arjeplog** så snart det är ifyllt, det vill säga efter två veckor.

Adressen är förtryckt på kassakortet.

## VIKTIGT!

### Stöd från avdelningskontor och internetkassa

**Se till att alla blanketter är fullständigt ifyllda och sänd dessa till a-kassan. Arbetsgivarintyget måste skickas in i original.**

Om du har frågor kring vilka blanketter som behövs är du välkommen att kontakta oss på a-kassan. **Blanketter finns på [www.ifmetall.se](http://www.ifmetall.se).**

### FRÅGOR

#### - KONTAKT:

**A-kassan har handläggning på alla IF Metalls avdelningskontor.** Det är

du som medlem i IF Metall ska vända dig för att få hjälp. Du kan - dygnet runt - ringa till **Talsvar på telefon**

**08-556 00 450** och få information om bland annat din utbetalning och återstående ersättningsdagar. Du kan också få information samt fylla i dina kassakort via internet.



Foto: Anders Alm

Som medlem i IF Metall har du ett bra försäkringsskydd. Bra försäkringar är ett måste om du blir sjukskriven, råkar ut för ett olycksfall eller blir uppsagd från jobbet. Försäkringarna täcker både arbete och fritid.

## Försäkrad genom ditt medlemskap

En del av dina försäkringar bygger på kollektivavtalet, andra följer med medlemskapet. Vissa har du möjlighet att teckna till ett förmånligt pris.

### Försäkringar som ingår i ditt medlemskap till 65 års ålder

Medlemsolycksfallsförsäkring på fritiden som innehåller:

- Olycksfallsersättning
- Akutersättning
- Sjukhusvistelse
- Tandskador
- Rehabilitering
- Övriga kostnader
- Kroppsskadeersättning
- Invaliditet
- Krisförsäkring

I medlemskapet ingår även en garanterad Tjänstegrupplivförsäkring som innehåller grundbelopp, barnbelopp och begravningshjälp. Dessutom en barngrupplivförsäkring om medlems barn avlider. Försäkringen gäller från fostervecka 23 till och med det kalenderår barnet fyller 18 år.

### Försäkrad i facket

Broschyren Försäkrad i facket beskriver vilka försäkringar du som medlem har när du arbetar på en arbetsplats med kollektivavtal och de försäkringar som ingår i medlemskapet.



Har du bytt bransch eller arbete kanske du behöver byta fackförbund/a-kassa?

## Begär övergångsbevis om du byter arbete

Om du byter till ett jobb utanför IF Metalls verksamhetsområden måste du begära ett övergångsbevis från IF Metall till ett eventuellt nytt fackförbund. Detta för att det inte ska uppstå någon lucka i inbetalningen till a-kassan.

Vänd dig till din avdelning för att få övergångsbeviset. Adressen till avdelningen hittar du på [www.ifmetall.se](http://www.ifmetall.se).

# Vad betyder alla ord?

## Arbetsgivarintyg

Arbetsgivarintyget anger hur den sökande arbetat under de tolv senaste månaderna och behövs bland annat för ansökan om ersättning från a-kassan.

## Avgångsbidrag, AGB

Den som fyllt 40 år har rätt till avgångsbidrag, AGB. Det gäller för arbetare på företag som tecknat kollektivavtal.

## Avtalsturlista

Innebär avvikelser från turordningen (se sidan 23). Arbetsgivaren och fackföreningen kommer gemensamt överens om listan.

## Företräde till återanställning

Den arbetstagare som har anmält till arbetsgivaren att han/hon vill utnyttja sitt företräde till återanställning och som enligt gällande turordning står i tur för sådan återanställning får inte förbigås av arbetsgivaren.

## Omställningsstöd

Stödet ger den som är uppsagd bland annat hjälp med att söka ett nytt arbete.

## Turordning

Huvudprincipen i LAS (lagen om anställningsskydd) är att det är turordningen ”sist in–först ut” som gäller när personal ska sägas upp. Turordningslista gäller om inte fackföreningen och arbetsgivaren kommer överens om något annat.

## Uppsägning

När en anställning upphör, antingen på den anställdes egen begäran eller för att arbetsgivaren säger upp den anställde.

## Uppsägningstid

Reglerna om uppsägningstid gäller oavsett om uppsägningen beror på arbetsbrist eller görs av personliga skäl. Om den anställde säger upp sig själv är uppsägningstiden alltid en månad. Är det arbetsgivaren som säger upp den anställde ökar uppsägningstiden med antal anställningsår.

## Varsel

Förvarning om till exempel uppsägning eller stridsåtgärder.

## Övergång

Den som byter till ett jobb utanför IF Metalls verksamhetsområden kan behöva byta fackförbund och då görs en övergång på en särskild blankett.

IF Metall, 105 52 Stockholm | 08-786 80 00 | ifmetall.se